

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง รูปแบบและแนวทางปฏิบัติในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ใน ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่ได้ทำการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ปีการศึกษา ๒๕๖๐

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๕ กลุ่ม คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่ได้ทำการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กำหนดให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการประเมินคุณภาพผู้เรียน โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการดำเนินงานดังกล่าว ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับทางวิชาการ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดรูปแบบและแนวทางปฏิบัติในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่ได้ทำการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ทั้งระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดังนี้

๑. รูปแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑.๑ การวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่ได้ทำการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และมัธยมศึกษาปีที่ ๓ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ สุขศึกษาและพลศึกษา และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ สุขศึกษาและพลศึกษา และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยให้สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลตามกรอบมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในลักษณะของการวัดและประเมินในชั้นเรียน (Classroom Assessment) ตามปกติ เนื่องจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าวมีเนื้อหาสาระแตกต่างกันตามบริบทและวัฒนธรรมประเพณีของสถานศึกษา ท้องถิ่นและภูมิภาค

๑.๒ การวัดและประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาดำเนินการเองดังกล่าว ต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งการประเมินความรู้ (Knowledge Assessment) การประเมินทักษะกระบวนการ (Process-skill Assessment) และการประเมินคุณลักษณะ (Attribute Assessment) ตามพฤติกรรมที่ระบุไว้ในมาตรฐานและตัวชี้วัดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและกระบวนการของนักเรียนเป็นหลัก จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) เป็นอันดับแรก

๑.๓ การวัดและประเมินในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาดำเนินการเองดังกล่าว ควรมีการกำหนดกรอบเนื้อหาสาระในการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับสภาพบริบท วัฒนธรรมและประเพณีของสถานศึกษา ท้องถิ่นและภูมิภาคแต่ละแห่ง และต้องสอดคล้องกับเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนอีกด้วย

๑.๔ การวัดและประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาดำเนินการเองดังกล่าว ควรเป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยประเมินในบริบทเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนเป็นหลัก โดยใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำรูปแบบข้อสอบเขียนตอบ (Essay Test) มาเป็นส่วนหนึ่งในการวัดและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (Formative Assessment) และเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ (Summative Assessment) อย่างต่อเนื่อง

๑.๕ การวัดและประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่สถานศึกษาดำเนินการเอง ในส่วนของสาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ศาสนา ศิลปกรรมจริยธรรม และประวัติศาสตร์ นอกจากจะใช้วิธีการวัดและประเมินผลด้านความรู้ ความคิดด้วยการทดสอบแล้ว สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลในด้านคุณลักษณะและพฤติกรรมของนักเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพบริบท ศาสนาและวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่นของนักเรียน โดยให้สถานศึกษากำหนดเกณฑ์ในการประเมินเพื่อตัดสินผลเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมในสาระการเรียนรู้ดังกล่าว และให้การรับรองผลการประเมินดังกล่าวด้วย

๒. แนวทางปฏิบัติในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๒.๑ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๑ ชี้แจงประชาสัมพันธ์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางปฏิบัติในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่ได้ทำการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

๒.๑.๒ จัดส่งคู่มือและเอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพผู้เรียนในชั้นเรียน (Classroom Assessment) และเครื่องมือประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) ให้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนในสังกัด

๒.๑.๓ พัฒนาคคลังข้อสอบออนไลน์ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรทั้งในลักษณะของข้อสอบเลือกตอบ และข้อสอบเขียนตอบ สำหรับให้บริการแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๒.๑.๔ ตรวจเยี่ยม กำกับและติดตามการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่ได้ทำการทดสอบ (O-NET) ของสถานศึกษาในสังกัด ให้มีความเป็นมาตรฐานและน่าเชื่อถือ

๒.๑.๕ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้แก่ผู้บริหารระดับสูงและสาธารณชน

๒.๒ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒.๑ ชี้แจงประชาสัมพันธ์สถานศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางปฏิบัติในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่ได้ทำการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๒.๒.๒ ช่วยเหลือสนับสนุนให้สถานศึกษาวิเคราะห์และกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ใช้เป็นกรอบในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าว ทั้งในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ

๒.๒.๓ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถสร้างเครื่องมือคุณภาพผู้เรียนในชั้นเรียน (Classroom Assessment) และเครื่องมือประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูผู้สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การชี้แจงให้ความรู้ การทำเอกสารสื่อนิเทศ ฯลฯ

๒.๒.๔ พัฒนาค้างข้อสอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร ทั้งเครื่องประเมินภาคความรู้ ในลักษณะของข้อสอบเลือกตอบ และข้อสอบเขียนตอบ และเครื่องมือประเมินภาคปฏิบัติ สำหรับให้บริการแก่สถานศึกษาที่ไม่สามารถสร้างเครื่องมือเองได้

๒.๒.๕ นิเทศ กำกับและติดตามการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่ดังกล่าวของสถานศึกษาในสังกัด ให้มีความเป็นมาตรฐานและน่าเชื่อถือ

๒.๒.๖ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ดังกล่าว ให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒.๓ ระดับสถานศึกษา

๒.๓.๑ วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่ใช้เป็นกรอบในการประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่ได้ทำการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ทั้งในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ

๒.๓.๒ กำหนดกรอบหรือแผนงานในการประเมินความรู้ ทักษะกระบวนการ และ คุณลักษณะตลอดปีการศึกษา เช่น โครงการหรือชิ้นงาน มาตรฐานและตัวชี้วัดที่ต้องการวัด ระยะเวลา วิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน เป็นต้น ซึ่งต้องคำนึงถึงสภาพบริบท วัฒนธรรมและประเพณีของสถานศึกษา ท้องถิ่นและภูมิภาค

๒.๓.๓ สร้างเครื่องมือ ประเมินผลในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับสภาพบริบท ของสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ประกอบด้วย เครื่องมือประเมินภาคความรู้ เช่น แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม ฯลฯ เครื่องมือประเมินภาคปฏิบัติ เช่น แบบตรวจสอบกระบวนการทำงาน แบบประเมินผลงาน ฯลฯ และเครื่องมือประเมินคุณลักษณะ เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม แบบวัดเจตคติหรือ ทศนคติ ฯลฯ

๒.๓.๔ ประเมินความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามกำหนดการ ที่วางแผนอย่างเคร่งครัด

๒.๓.๕ กำกับและติดตามการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังกล่าว ในแต่ละห้องเรียนให้มีความเป็นมาตรฐานและน่าเชื่อถือ

๒.๓.๖ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินคุณภาพการศึกษา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าวให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายการุณ สกุลประดิษฐ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน